

Виходить у Львові
щодня (крім неділей і
гр. ват. свят) о 5-ій
годні по полудні.

РЕДАКЦІЯ і
Адміністрація: уліця
Чарвецкого ч. 10.

ПИСЬМА приймають
ся лиш франковані.

РУКОПИСИ
звертають ся лиш на
окреме жадане і за взо-
женем оплати почт.

РЕКЛЯМАЦІЇ
невапечатані вільні від
оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові
в бюрі дневників ка-
сса: Гавсмана 9 і в ц.к.
Староствах на про-
вінції:

на цілий рік К 4-80
на пів року К 2-40
на чверть року К 1-20
місячно . . . К—40
Поодинокое число 2 с.

З поштовою пе-
ресилкою:

на цілий рік К 10-80
на пів року К 5-40
на чверть р. К 2-70
місячно . . . К —90
Поодинокое число 6 с.

Вісти політичні.

З польського Кола. — Парляментарні сторони-
ництва про ситуацію. — Угорська адреса до
Короля. — Мурицькі погроми в німичній Аме-
риці.

На останнім засіданню польського Кола
ухвалено слідуючу резолюцію: „Кола стоїть
непохитно на становищі канального закону з
1901 р. ухвал соймових і численних своїх ре-
золюцій, особливо обстає Коло рішучо при
правах краю законом про водні дороги набу-
тих і уповноваженню президію Кола заявити
правительству, що Коло в рішене виспувати
властиві послідовности, коли би оборона того
правного становища Кола мала показати ся
безуспішною“.

Замітна є відозва німецько-народного сою-
за, котрою признає, що державна рада ухва-
лила вправді бюджет і кілька дрібних законів,
але не встигла розв'язати ані одного важного
питання, що стояли на черзі. Задея народних
спорів терплять не тільки Чехи і Німці, але і
ціла держава, а через те робота в державній
раді є неможлива. Сему не встиг зарадити на-
віть новий реґулямін, бо нема доброї волі до

роботи. Держава має 53 мільонів недобору, а
він зростає, як зберуть ся делеґації. Треба от-
же ощадности, але тут стають на перепоні
Славяни і соціялісти, котрі хочуть бути по-
пулярними і всего домагають ся, але не ухва-
ляють нічого. Ударемнена ухвали нових до-
ходів спадає на соціялістів. Зв'язь парламен-
тарних сторонництв ослабла, бо й Коло поль-
ське захитало ся. Коли би мали з того вийти
політичні труднощі, буде союз кермувати ся
лише економічними взглядами. Дальше осу-
джує обструкцію Словінців і висловлює сумні-
ви, чи в осени поправлять ся відносини. На-
родний парламент не оправдав покладаних на
него надій, але робив все, що було в его спро-
мові і тому буде спокійно вижидати близької
будучности, в котрій нарід буде приневолений
рішати про склад нового парламенту.

Християнсько-суспільне сторонництво у-
хвалило також резолюцію, котрою осуджує об-
струкцію, і жадує, що передчасно відложено
державну раду, бо можна було обструкцію по-
бороти. Дальше висловлює надію, що правит-
ельство сильною рукою витворить услівля, які
давали би поруку правильної роботи в парла-
менті в осени. На останку зазначає, що в на-
ціональних справах треба поборювати всякий
радикалізм, а єднати народи до спільної робо-
ти економічної на основі згоди і мира.

Соціялістична відозва признає, що парла-
мент не сповнив своєї задачі, а на останку та-
кож вказує на те, що національні спори дове-
ли до повного розладу. Сторонництва більшо-
сти не довели до ухвалення справедливого ви-
магання Італіянів в справі правничого відділу,
але славянська і німецько-національна коаліція
станули також перепонною внесенню дра Адлера
в справі заведення шкіл національних меншо-
стий. Ті сторонництва не хочуть допустити ані
до розв'язки поодиноких національних питань,
ані цілого їх обсягу, а опутані цілою сіткою на-
ціональних окликів, не можуть найти дороги
до мира, до права і до роботи.

Угорське правительственне сторонництво
праці предложило вже соймови начерк адреси
до Короля. Нова ера має находити ся під зна-
ком лібералізму. Притім після запевнення сего
начерку має бути привернене порозумінє між
Короною і народом, а цілю угорських змагань
кожного часу має бути двигнене і скріплене
одностайної угорської держави. По кількох на-
тяках на конечність скріплення державного кре-
диту, податкову реформу і деякі проєктовані
господарські і суспільні реформи, займає ся на-
черк адреси банковим питанням.

Сказано тут між иншим, що публична
опінія заявила ся за виплатою готівкою, і ко-
ли би з нею справою зволікано дальше, то се

28)

В найбільшій місті на світі

або

Льондон, его займавости і жите в нім.

(Після дра Швама, дра Отта, Шарпта і др.
зладив К. В.)

(Дальше).

На лівім березі ріки Тамізи, 19 кілометрів
на полудневий захід від осередка міста, в дав-
нішій підгородю Гемптон (Hampton) стоїть
пишний замок звавий Гемптон Корт (Hampton
Court), колись резиденція славного короля і
опришка в одній особі, Генриха VIII., котрий
женив ся на то, щоби опісля убивати свої
жінки, коли ему захотіло ся їх позбути ся.
Духи тих жінок являють ся нині від часу до
часу в тій палаті, де засідали на троні, заким
їх на приказ короля рука ката позбавила життя.
Суть то передовсім нещасливі королеви Кате-
рина Гаверд, Анна Болейн і Іванна Сімор.
Духи тих нещасливих ще нині виходять часа-
ми з гробів та ходять по палаті, в котрій колись
мучили ся, та заводять і ломлять руки.

Забобонні Льондонці вірять кріпко в ті
духи, тим більше, що недавна подія нагадала
їм знову і наробила сензациі не лиш в самім

Льондоні, але й в цілій Англії. В замку тим
знаходять ся не лиш портрети многих англій-
ських володітелів, але також і образи славних
малярів як Тициана, Ван Дейка, Дірера, Кра-
наха і т.п. Отже якийсь молодий артист Ке-
нсігтонського музея прийшов був до Гемптон
Корт, щоби там зробити копію з якогось ста-
рого ковра, що висів на стіні. Підчас коли він
занятий був своєю роботою, стало ся, що нараз
показала ся якась жіноча рука, котрої делікат-
ні, біленькі як сніг пальці були украшені до-
рогими перстеньми, а котра підносила ся поволи
понад ковр. Перепуджений молодий мужчина
перестав сейчас малювати і лиш стояв та
дивив ся остовілий на ту руку. Він видів, як
тота рука якогось духа то піднімала ся в гору
то знов спускала ся і остаточно шевла. Він
уважав то за привид своєї подразненої уяви,
сміяв ся сам з себе і хотів взяти пензель до
руки, щоби дальше малювати, коли тота страш-
на поява знов показала ся, перед его очима
пересувала ся знов блискуча мертва рука та
сунула ся знову перед его перепудженими
очима попри старий ковр на стіні.

Се з'явище показувало ся так часто, що
артист остаточно забрав своє манатє і вже
більше не показав ся. Він розповів свою при-
году старому історикови тої палати, Ернестови
Лей, а той на то лиш усміхнув ся і кивнув
головою, мов би хотів сказати: Та й не може
бути инакше, бо то преці Гемптон Корт! Але
ані не признав того з'явища ані не заперечив,

мов би не хотів скомпромітувати старої повірки.
Вже більше розбалакав ся був одні з урядни-
ків палати.

— Нема найменшого сумніву — говорив
він — що то була рука нещасливої королеви
Катерини Гаверд (Howard). Була то своячка
князя Порфольк, з котрою король Генрих VIII.
оженив ся зараз по тім, коли розвів ся зі своєю
четвертою жінкою Анною Клеве. Яка була то-
та Катерина Гаверд, годі нині знати, але з то-
го, що удало ся доси з літописей вислідити,
знає ся лиш то, що єї поведене як на таку
велику даму навіть ще перед тим, заким ста-
ла королевою, було дуже легкодушне і непри-
личне. То однак не було би їй завадило, як
би не знайшлись були вороги, котрі через неї
стратили вплив у короля. Отже тоті вороги
старали ся всілякими способами вишукати да-
вні єї гріхи, заким она ще стала королевою.
Знайшлись отже люди, котрі донесли королеви,
що Катерина Гаверд, заким ще стала короле-
вою, мала любовні зносини з якимсь Дергемом,
котрий служив у єї бабки. Короля то дуже
обурило і на его приказ зараз арештували то-
го Дергема і він ніби то признав ся до вини.
Королева тому заперечила, коли єї переслуху-
вала в сій справі тайна рада. Коли же єї в
ночі несподівано заскочили і знов стали пе-
реслухувати та намовляти, щоби она призна-
ла ся, она так і зробила а тоді єї замкнули в
Таврі і розпочали процес. Наслідки були такі,
що насамперед в падолисті 1541 р. повісили

захитало би поглядом тих, які думають, що спільність банку є корисною для Угорщини. То виглядає на погрозу. В кождім разі ставить угорська правительствена більшість між продовженням банкового привилею а виплат готівкою junctim, а послідної домагає ся так рішучо, що не хоче на перше згодити ся без другого.

Супротив Хорватів заповіджено братне поведене. Дальше займає ся начерк основно ріжними реформами в адміністратції, в правнім житю, в комунікації, а крім сего справою католицької автономії, уладженем справи кон'рун і шкільництва. Заповідаючи реформу військового закона, жадає однак начерк адреси у відплату за те переведене т. зв. „програми дев'яти“ з 1908 р., якої творцем є теперішній духовий проводир сторонництва гр. Стефан Тиса. Ся програма містить, як звістно, домагане змодеризованя військових виховуючих заведень і офіцйського тіла в угорських полках, а крім того домагане відповідних хоругв і емблемів.

Що до виборчої реформи, то домагає ся начерк, щоби загальне виборче право було оперте на ліберально-демократичній поступовій основі, о скілько буде загварантований управлений вплив інтелігентніших живел суспільности і народний характер угорської держави. Вкінци займає ся начерк заявами що до заграничної політики, патяком на угоду з 67 р., а вкінци складає желаня монархови з нагоди 80-их уродин.

Про погроми муринів в Сполучених Державах приносять часописи такі близші вісти: В місцевости Рено в державі Невада відбувала ся велика боротьба о першенство між білим атлетом Джефрісом і чорним Джонсоном. В цілих Сполучених Державах закладали ся о величезні суми. В день борби окружило арену кількадесять тисяч людей. Білети вступу принесли понад 3 мільони корон. Три перші приступи обох атлетів були без наслідків. В четвертім білий шампійон розбив губу чорному, в шестім чорний ударив білого так сильно в лице і то в місци, де білий мав вже раз без-

печну рану. Стара рана отворила ся і кров залила ему очи і ціле лице. Білий шампійон був вже на пів притомний, але не піддавав ся. Витримав ще вісім нападів противника, але в п'ятнадцятім з ряду отримав такий спільний удар в лице, що упав на землю і не міг піднести ся перед впливом приписаних 10 секунд. Супротив того судні признали побідником чорного атлета.

Розярена тим „поганьбленем білої раси“ товпа убила на місци шістьох муринів, в Герції по страшних тортурах повішено трох чорних, в Нью-Йорку зранено їх кілька сот, а розрухи против чорних розгоріли ся і в інших місцевостях Сполучених Держав.

Н О В И Н К И.

Львів, дня 11 липня 1910.

— **Вісімдесяті роковини уродин Найяси Пана.** Прешбурка ряда міста ухвалила ряд фондаций добродійних з нагоди вісімдесятих роковин уродин Найяси Пана і постановила почислити міским урядникам сей рік за два літа служби.

— **Перенесеня.** П. Міністер справ внутрішних покликав повітового комісаря дра Філіна Гроса до часової служби в міністерстві внутрішних справ. — П. Міністер судівництва переніс радника судового і начальника повітового суду в Підгайцях Руд. Пашму до Вуковська. — П. Намістник переніс санітарного асистента дра Юл. Коцву з Перемишля до Вірки.

Іменованя. П. Міністер судівництва іменовував радниками судовими і начальниками судів повітових: Зигм. Тишковського в Мостах великих і Болесл. Гучинського в Радимні, Володисл. Головецького у Львові для Олеська і Володим. Река в Бережанах для Гусятиня; а судьями повітовими і начальниками судів Тад. Малина в Буєску для Буєська, Стеф. Муковського в Самборі для Мостиска, Тад. Мунка в Добромили для Підгайць; — вкінци іменовував заступниками прокуратора державного судів: Алекс. Ребчинського у Львові для Станиславова, Стеф. Качмарка в Янові для Самбора і Едв. Грубера в Вучачи для Коломиї.

— **Пригода на залізници.** Дирекция залізниць у Львові доносить, що в ночі з 8 на 9 на станції в Любінцях наїхала машина поїзду тягарового на задні вози стоячого на шинах другого тягарового поїзду. Машина і кілька вагонів вискочили з шин. Кондуктор зі Стрия Ів. Кохан потерпів ушкоджене.

— **3 Перемищини.** В Поздзачи завязала ся „Спілка опадности і позичок, стовар, зареєстр. з необм. порукою“. Головою заряду вибрано о. Йосифа Преторіуса.

— **Управа жіночого кружка руского тов.** педагогічного видала „Квєстїонар для призираня відомостий про житя нашого сільського жіноцтва“. Квєстїонар роздано і розіслано членам Кружка і жіночим товариствам на провінції для виповненя в часі вакацій. Хто хотів би також заняти ся сего робогою, може дістати квєстїонар в книгарні Наукового тов. ім. Шевченка у Львові.

— **3 Бережан.** Філія Руского Тов. педагог. в Бережанах прийме на шкільний рік 1910/11 до Селянської бурси 30 селянських синів з Бережанщини і Підгайщини учеників III.—VI. кл. школи народної та I і II. кл. гімна. Першенство мають ученики народної школи. Поданя зі свідомством шкільним і убожества та заявою місячної оплати (в натураліях і грошах) мають родичі також дотеперішних питомців вносити на руки проф. Миколи Бачиньського найпізнійше до 15 серпня с. р.

— **Виділ тов. „Шкільна Поміч“ в Сокалі** розписує конкурс на принятє питомців до бурси на рік шкільний 1910. Услівя привята: 1. Батько (опікун) муєсть бути членом „Шкільної Помочи“ вилачуючи річно членську вкладку 1 К. 2. Виділ прийме тільки добрих і пильних учеників, котрі дають запоруку гарного поведеня і добрих успіхів в науці. 3. Батько (опікун) буде точно платити місячну оплату 20 К з гори, до чого зобов'язе ся письменною декларацією. 4. Кождий питомець зложить 2 К на рік за зужитє інвентаря. 5. Кождий прийнятий питомець мав заосмотрити ся що найменше в 3 пари біля, 2 простирала на ліжку, 2 прост. під ковдру, 2 пішовки, 6 хусточок, 3 ручки, сінник (180 см. довгий, 1 м. широкий), 1 подушку, кодру або косяк до накриваня, порядне убранє, плац і 2 пари обуви. Поданя з долученем свідомства шкільного і декларації належит вносити до Виділу „Шкільної Помочи в Сокалі“ на руку Вир. о. Мігр. др. Василя Левицького до 15 серпня с. р. Вей бувші питомці мають на ново внести поданя о принятє.

— **Нещаслива пригода.** Син о. Дудика в Воробіївці, ученик II. кл. гімна., прибувши на

згаданого Дергема і ще якогось другого дворака. Відтак дни 10 грудня згинули на приказ короля з руки ката стрій королевої і его жінка та пять женщин і чотирох мужчин за то, що ніби то они знали, яке було житє королевої, а не сказали того королеви і тим допустили ся зради. Наконєць в лютім 1542 р. ухвалив парламент закон, котрим признав королеву, розуміє ся, на жаданє короля, зрадницею і засудив єї на смертє а дня 18 лютого 1542 р. згинула она з руки ката.

Отже нема сумніву — розповідав той урядник дальше, — що то була рука нещасливої королевої Катерини Гаверд. Вже багато людей єї виділо. Єї дух ходить по галериях образів. Ваш опие перетєнів на єї пальцях єсть зовсім докладний і доказує, що то єї рука. Катерина Гаверд то дух, котрий нам робить богато клопоту і з котрим не можемо дати собі ради. Він не лиш показує ся і ходить, але заводить і плаче так, що чоловікови мало єсерце не пукне із жалю а зі страху аж кров скипає ся. Королева показує ся найбільше в онтій салі, де висять коври на стінах. В одній з тих комнат, що виходять до тої салі, була она під конєць свого житя замкнена, заким єї на приказ жороля відставили до Тавру. Звідтам втєкла она одного дня і бігла коритарем до каплиці, де король Генрих VIII. якраз молив ся. Бідна Катерина хотіла ще раз поговорити з королем, хотіла кинути ся ему до ніг і просити, щоби їй дарував житє. Вже добігла була до кінця коритаря, вже витягнула руку, щоби зловити за клямку від дверей — аж нараз вхопили єї дозорці вязищі, що єї тут здогонили і затагнули назад до криміналу. Она почала тоді страшно заводити, але король

опришок, що удавав побожного, молив ся заєдно і ані не думав вийти. Від тої пори показує ся на сїм місци якась біла постать. Віжить, мов би летіла на крилах до дверей каплиці і там параз стає, обертає ся з виразом розпуки і серед страшного крику біжить назад в ту сторону, відки прийшла, та шепає.

Дивним дивом показує ся в сій королівській палаті і зовсім не королівський дух, бо дух мамки короля Едварда VI, сина згаданого повіше короля Генриха VIII. Але дух сей єсть вже новішого походження а задля того також вельми замітний. Блаженної пам'яті пані Зайбель Пінн, котра в 1538 р., в рік по смерті Джейн Сіяр (Jane Seymour), третьої жінки короля Генриха VIII, стала була кормителькою єї сина Едварда, померла в 1562 р. і єї поховали в церкві в Гамітон. В 1829 р. розібрали єю церков і при сій нагоді знищили гріб королівської мамки. Ся подія не дала духови мамки спокою і она стала від того часу показувати ся. Тим способом бодай старали ся пояснювати якась непонятє з'явище, котре зачало показувати ся в полудневім крилі палати в одній з великих замкнених комнат. З тої комнаты дало ся нараз почути якесь таке фуркотанє, яке коли би хтось прав на коловороті а при тім і чути було, що хтось ніби муркотить і балакає. З того розішла ся зараз чутка, що стара мамка, котрої гріб знищили, перенесла ся сюди до палати і тут прядє на коливороті і щось собі заєдно приговорює та муркотить...

Так діяло ся через довший час. Наконєць стали доходити причин сего з'явища. Комнату, з котрої добували ся ті голоси, отворено. Там знайдено старий як євїт коливорот. В тім місци, де тотя дощинка, котру ногою порушу-

вано і в той спосіб обертано коливорот, датикала ся землі, була дошка в помості зовсім так витерта, що аж діра в ній зробила ся. Тільки й всего було, що в тій комнаті можна було викрити. Комнату замкнули знову і були такі мудрі як і перед тим, бо зараз по тім, коловорот зачав знову фуркотати та й знову чути було, як в тій комнаті хтось муркотить і ніби щось говорить сам до себе.

Від тої пори стару Зайбель Пінн не лиш чують, але нераз єї навіть і видять. Висока суха постать в довгім сїрім одію з капузою натягнуною на голову виходить она з комнаты та з витягненими наперед себе руками, суне ся вздовж коритаря і муркотить щось сама до себе і ніби з кпмєь сварить ся...

Чи треба ще по сїм доказувати, чого то не вдумує буйна уява людей? Але й тотя уява має десь якусь основу для себе. Пам'ятє страшних злочинів, докочаних звїрями в людськїм тілі, хоч би они й королями називали ся, остає ся сотками літ в народі, лиш прибирає вид якогось надприродного з'явища, в котрім виступають жертви злочину і все ще кличуть о пімстє до людей і Бога або самі злочинці появляють ся яко грішні покутники. Годі вимагати, щоби в королівських палатах товкли ся духи королів злочинців, за то тим смілійше можуть виступати в них їх жертви, що ще надає тим палатам якогось романтизму і прикрашує докочані в них злочини.

(Дальше буде).

Телефон 452.

Телефон 452.

Містове бюро
" **Ц. К. ЗЕЛІЗНИЦЬ ДЕРЖАВ.**
у Львові пасаж Гавсман ч. 9

В И Д А Е

Білет складані комбіновано - окружні до всіх і зі всіх значніших місцевостей Європи важні 60, 90 і 120 днів.

Білет складані в однім напрямі на німецьких залізницях, важні 45 днів.

Білет картонові, звичайні, до всіх стаций в краю і за границею.

Асигнати

на місяця в спальних вагонах.

Продаж всяких розкладів їзди і провідників.

Замовлені білети на провінцію висилають ся за поштовою післяплатою або за посередництвом дотичної залізничної стациї.

При замовленю складаного білету треба надіслати 5 корон задатку і подати день, від котрого білет має бути важним.

Телеграфічна адреса: Stadtbureau, Львів.